

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 / Костянтин ПОЧКА /

«29» червня 2023 р.

Розробник силябусу

 / Ірина МОРОЗ /

СИЛАБУС

Психологія

назва освітньої компоненти (дисципліни)

1) Шифр за освітньою програмою: ОК 8				
2) Навчальний рік: 2023-2024				
3) Освітній рівень: Бакалавр				
4) Форма навчання: денна, заочна				
5) Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка				
6) Спеціальність: 017 Фізичне культура і спорт				
7) Назва освітньої програми: Фізичне виховання і спорт				
8) Статус освітньої компоненти: обов'язкова				
9) Семестр: 2				
10) Контактні дані викладача: старший викладач кафедри професійної освіти Мороз Ірина Михайлівна, e-mail: moroz.im@knuba.edu.ua , тел. (044) 241-55-28, https://www.knuba.edu.ua/faculties/fait/kafedri-fait/kafedra-po/vikladackij-sklad-kafedri-profesijnoyi-osviti/moroz-irina-mixajlivna/				
11) Мова навчання: українська				
12) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): —.				
13) Мета курсу: формування у студентів чітких уявлень про вибрану професію, її багатогранність та важливість в умовах демократизації суспільства, інтенсивного впровадження нових педагогічних технологій у навчальні процеси ЗВО з урахуванням психологічних особливостей діяльності в системі «людина-людина».				
14) Результати навчання:				
№ з/п	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1	ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем	Обговорення під час занять	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК 9 ЗК 10
2	ПРН 8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.	Обговорення під час занять	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК 12 СК 11

3	ПРН 18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.	Обговорення під час занять	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК 9 ЗК 12 СК 11
4	ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Обговорення під час занять	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК 9 ЗК 10 СК 14

15) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота/ РГР/ Контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
20	20	—	Контрольна робота	50	Екзамен
Сума годин:					90
Загальна кількість кредитів ECTS:					3,0
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:					40 (1,33)

16) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/ КР/СРС)

Лекції:

Модуль 1. Природа психіки і предмет психологічної науки

Змістовий модуль 1. Когнітивна та афективна сфери особистості

Тема 1.1. Вищі психічні пізнавальні процеси.

Пам'ять: види, процеси, характеристики. Асоціації та їх види. Методики дослідження пам'яті. Увага: види, характеристики, властивості, природа. Розвиток і виховання уваги. Мислення та інтелект: класифікація, принципи, проблеми. Мислення і мовлення.

Тема 1.2. Афективна сфера в свідомості особливості.

Емоції та воля. Емоції та почуття. Класифікації, розвиток вольових якостей особистості. Психічні стани особистості, їх вияви та характеристика. Зв'язок афективної та пізнавальної сфер особистості.

Модуль 2. Соціально-психологічна характеристика особистості і групи

Змістовий модуль 2. Склад і структура особистості

Тема 2.1. Основні концепції і теорії особистості

Фрейдизм і неофрейдизм: гуманістичні теорії особистості. Особистість в "описовій психології". Основні вітчизняні школи розвитку особистості. Погляди Ананьєва, Костюка, Леонтьєва, Рубінштейна на особистість. Індивід, особистість, індивідуальність.

Тема 2.2. Генетичний аспект особистості

Поняття задатків та здібностей. Структура особистості. Індивідуальні відмінності в здібностях людей. Знання, вміння, навички, їх роль в розвитку особистості.

Тема 2.3. Індивідуально-психологічні та соціально-психологічні властивості особистості

Темперамент, фізіологічні основи темпераменту, основні типи темпераменту. Місце і роль темпераменту в житті людини. Характер, умови формування, вікові особливості характеру. Акцентуації характеру за К.Леончардом. Зв'язок темпераменту і характеру.

Змістовий модуль 3. Соціально-психологічна сфера особистості. Діяльність особистості

Тема 3.1. Соціалізація особистості. Соціально-психологічні феномени в групі

Процес, ефекти, атитюди та диспозиції. Соціальний розвиток та виховання особистості. Групи: види, параметри, класифікація, закономірності функціонування груп. Міжособистісні стосунки в групі. Механізми взаємовпливу. Типи міжособистісних стосунків в групі.

Тема 3.2. Спілкування як феномен привабливості і взаємовпливу

Спілкування як комунікація: невербальна, вербальна комунікація. Функція спілкування. Спілкування і діяльність. Види взаємовпливу у спільній діяльності. Сумість і спрацьованість. Стили спілкування, стадії спілкування. Подолання бар'єрів спілкування.

Тема 3.3. Конфліктні ситуації і шляхи їх розв'язання

Структура конфлікту, динаміка конфлікту. Функції та типологія, конфліктів. Основні стилі поведінки при розв'язанні конфліктів. Тренінг безконфліктного спілкування. Конфлікт ролей. Посередництво в конфлікті.

Тема 3.4. Міжособистісне розуміння

Лідерство і керівництво в малій соціальній групі. Адекватність розуміння поведінки інших людей. Стадії міжособистісного розуміння; феномени ідентифікації, емпатії, рефлексії. Види навіювання та взаємовпливу. Сумісність та спрацьованість. Соціально-психологічний клімат в групі.

Тема 3.5. Психологія виховання

Загальне поняття про психологію виховання. Особистість та особливості її формування в навчально-виховному процесі закладів освіти. Діяльність як основа формування особистості. Студентський та учнівський колективи, їх виховні можливості.

Практичні заняття:

Заняття 1. Самооцінка особистісної та ситуативної тривожності. Діагностика психічних станів.

Заняття 2. Соціометрія як метод вивчення взаємовідносин в колективі та групі.

Заняття 3. Етапи формування психологічного клімату в малій соціальній групі.

Заняття 4. Соціально-психологічний тренінг ділового спілкування. Розвиток навичок спілкування.

Заняття 5. Умови та особливості збереження психічного здоров'я. поняття психологічного вигорання педагога.

Заняття 6. Діагностика та корекція міжособистісних конфліктів у педагогічному процесі.

Заняття 7. Конфлікт ролей. Методики вивчення стилю реагування в конфліктній ситуації.

Заняття 8. Форми педагогічного навіювання. Умови його ефективності.

Заняття 9. Техніка педагогічного мовлення, управління емоційним станом педагога.

Заняття 10. Психологічні питання коригування поведінки «важких підлітків».

Курсовий проект/курсова робота/РГР/контрольна робота: контрольна робота.

1. Предмет психології та її завдання.
2. Методи психології.
3. Характеристики процесу сприймання.
4. Характеристика відчуття та сприймання.
5. Увага, її природа та роль у навчальній і трудовій діяльності.
6. Вікові та індивідуальні особливості уваги.
7. Поняття уявлення та уяви.
8. Характеристики мислення.
9. Умови розвитку пам'яті.
10. Загальна характеристика та індивідуальні особливості пам'яті.
11. Уява та її характеристики.
12. Поняття інтелекту.
13. Співвідношення творчості й професіоналізму.
14. Формування довільної уваги в процесі навчальної діяльності.
15. Поняття свідомого і несвідомого в психічній діяльності особистості.
16. Загальна характеристика афективної сфери особистості
17. Класифікації емоцій та їх функції.
18. Фізіологічні основи емоцій і почуттів.

19. Індивідуальні, статеві та вікові відмінності емоційності.
20. Поняття психічного стану. Класифікація психічних етапів.
21. Стрес та його характеристика. Стадії стресу.
22. Фактори регуляції емоційних станів.
23. Класифікація емоцій за статусом, функціями, модальністю.
24. Психологія особистості як самостійна галузь психологічної науки.
25. Основні проблеми психології особистості.

Самостійна робота здобувача:

- підготовка до практичних занять;
- вивчення теми за підручниками та посібниками;
- опрацювання рекомендованої літератури та періодики за пропонованим списком.
- виконання завдань до практичних занять;
- опрацювання програмних питань, що не розглядаються на навчальних заняттях і виносяться на самостійне опрацювання;
- підготовка індивідуального завдання;
- підготовка до екзамену.

17) Основна література:

1. Психологія: методичні вказівки до вивчення курсу для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта» (за спеціалізаціями) / уклад. І.М. Мороз. – КНУБА, 2022. – 39 с.
2. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. - 172 с.
3. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. /В. П. Москалець. - К. Ліра-К:, 2020.- 564 с.
4. Загальна психологія: навчальний посібник / За заг. ред. Р.А. Калениченка, О.Г. Льовкіної, І.О. Петухової. - Ірпінь: УДФСУ, 2019. - 446 с.
5. Психологія управління: навчальний посібник / За заг. ред. Р.А. Калениченка, О.Г. Льовкіної. - Ірпінь: УДФСУ, 2018. - 262 с.
6. Калениченко Р. А., Харіна О.Є., Доценко К.М. Основи психології та конфліктології для фахової підготовки економістів: Навч. посібник - Ірпінь.: УДФСУ, 2016. - 308 с.
7. Основи професійної освіти: Підручник / М.В. Руденко, Р.А. Калениченко, Г.В. Капосльоз. Г.Л. Корчова. - К.: КНУБА, 2018. -615 с.
8. Психологія: Підручник / За заг. ред. Ю.Л.Трофімова. - К.: Либідь, 1999. - 558 с.
9. Основи психології / За заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. - К.: Либідь, 2005.- 632 с.
10. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Підручник. - 2-е вид. - К.: Вища школа, 2001.- 558 с.
11. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навч. посібник. - К.: МАУПІ, 2000. - 144 с.
12. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Основи психології: опорні конспекти, схеми, методика. - К.: Здоров'я, 2002. - 306 с.
13. Корольчук М.С. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я. -К.: ІНКОС, 2002.-272 с.
14. Немов Р. С. Психологія: Учебник. - В 3 кн.-М.: ВЛАДОС, 1999. - Кн.1 - 688 с.; Кн. 2 - 608 с.; Кн. 3 - 604 с.

18) Додаткові джерела:

1. Практикум з загальної психології / Під ред. Т.І.Пашукової. - К.: Здоров'я, 2000.-203 с.
2. Соціальна педагогіка. Навчальний посібник / За ред. А.И.Капської. - К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2000. -216 с.
3. Ягупов В.В. Педагогіка. - К.: Либідь, 2002. - 560 с.

Інформаційні ресурси:

1. <https://mon.gov.ua/ua> – сайт Міністерства освіти і науки України
2. <http://naps.gov.ua/> – сайт Національної академії педагогічних наук України
3. <https://imhttps://imzo.gov.ua/zo.gov.ua/> – сайт Інституту модернізації змісту освіти
4. <http://iea.gov.ua/> – сайт Інституту освітньої аналітики
5. <http://pedpresa.ua/> – освітній портал Педагогічна преса
6. <http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
7. <http://dnpb.gov.ua/ua/history/> – сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського
8. <http://library.knuba.edu.ua/> – сайт бібліотеки КНУБА
9. <http://org.knuba.edu.ua/> – сайт організаційно-методичного забезпечення навчального процесу КНУБА

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю екзамен

Поточне оцінювання		Екзамен	Сума балів
Модулі	Інд. робота		
1	2		
20	20	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

20) Умови допуску до підсумкового контролю: відвідування лекцій; активність на практичних заняттях; дотримання термінів виконання індивідуального завдання; дотримання умов академічної доброчесності.

21) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти етичного кодексу університету та норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).

22) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:
<http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1309>